

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Valintaesitys
Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Kainuun liitto

Hankkeen julkinen nimi Elinvoimaa matkailusta - Kuhmo Suomussalmi	
Hakemusnumero 308731	Kokouksen päivämäärä 12.10.2020
Saapumispäivämäärä 4.9.2020	Diaarinumero EURA 2014/10656/09 02 01 01/2020/Kainuu
Käsittelijä Heikki Immonen	Viranomainen Kainuun liitto
Hakijan virallinen nimi Kuhmon kaupunki	
Osatoteuttajat Suomussalmen kunta	
Toimintalinja 1. Pk-yritystoiminnan kilpailukyky	
Erityistavoite 1.1. Uuden liiketoiminnan luominen	
Tukimuoto Alueellinen kehittämistuki: kehittämishanke	
Alkamispäivämäärä 1.1.2021	Päätymispäivämäärä 30.6.2023

Hankkeen sisältö

Elinvoimaa matkailusta – Kuhmo Suomussalmi –hankkeen päätoteuttaja on Kuhmon kaupunki ja osatoteuttaja Suomussalmen kunta. Hanke kokoaa yhteen kaksi kuntaa tekemään matkailun kehittämistä toimenpiteillä, jotka edesauttavat lisäämään alueen matkailuyritysten kilpailukykyä.

Hankkeen päätavoitteena on laajemmin alueiden matkailun kilpailuedun perustan parantaminen ja kehittäminen myös uusien kohderyhmien keskuudessa (esteettömät, kalastuksesta ja sotahistoriasta kiinnostuneet). Tämä tehdään viiden eri työpaketin toimenpiteiden avulla: Digitaalisuus, esteettömyys, reittien kehittäminen, kalastusmatkailun kehittäminen ja asiakasosaamisen kehittäminen.

Lisäksi toisena päätavoitteena on, että lisääntyneen myynnin johdosta yritysten kannattavuus paranee, tai koronaan liittyen yritysten kannattavuus kehittyy pitkällä tähtäyksellä, työpaikkojen määrä lisääntyy ja alueen elinvoima kasvaa. Hankkeen päättyessä Kuhmon ja Suomussalmen alueet tunnetaan paremmin kestävän matkailun alueina, sähköisen ostettavuuden helppouden kautta ja arvostettuna yhteistyökumppanina eri sidosryhmien keskuudessa. Lisäksi alueet erottautuvat esteettömän, kalastus- ja sotamatkailun kehittyvinä alueina.

Tavoitteena on lisäksi se, että alueet yhä vahvemmin rakentuvat luontoelämysten ja kulttuurin alueiksi yksilöllisesti (individual) helposti koettavina alueina (vaellusreitit, pyöräilyreitit, kulttuurireitit), koska tämä matkailumuoto on vahvasti lisääntymässä. Lisäksi tavoitellaan, että alueella vierailevien matkailijoiden asiakaskokemus on myönteinen ja myös he osallistuvat aktiivisesti alueiden esittelyyn erilaisissa somekanavissa (trip advisor jne.).

Hankkeen toimenpiteet jakautuvat viiteen työpakettiin:

1. Työpaketti Digitalisuuden edistäminen

Hankkeen nimi: Elinvoimaa matkailusta - Kuhmo Suomussalmi

2. Työpaketti Esteettömyyden edistäminen
3. Työpaketti Reittien kehittäminen, huomioiden vaellusreitit ja kulttuurireitti
4. Työpaketti Kalastusmatkailun kehittäminen
5. Työpaketti Asiakasosaamisen kehittäminen

Digitaalisilla palvelupoluilla ja matkailupalveluiden löydettävyyden ja sähköisen ostettavuuden kehittämisellä nostetaan alue myös omatoimimatkaileijoiden helpommin saavutettavaksi. Esteettömän matkailun edistäminen rakentaa tulevaisuuteen aivan uuden potentiaalisen Kuhmon ja Suomussalmen alueille. Toimenpiteillä parannetaan luontokokemusten mahdollisuutta erityisesti yksittäismatkaileijoiden keskuudessa (kalastus, reitit). Asiakasosaamisen (paikallinen kainuulainen vieraanvaraisuus; palvelu, englannin kielen taito) varmistetaan, että alueella käyvät matkailijat yhä vahvemmin ovat tyytyväisiä ja toimivat myös alueen myynninedistäjinä.

Vaikka hankkeessa mukana olevat alueet ovat lähtökohdiltaan erilaisia, niillä on myös paljon yhteisiä piirteitä ja kehityskohteita, joita voidaan yhdessä toimien viedä entistä vahvemmin eteenpäin (esim. digitaalisten toimintamallien ja -palveluiden kehitys, yhtenäisten kalastuslupa-alueiden luominen). Myös kestävän kehitykseen panostaminen koskee molempia kuntia, koska matkailun kasvu tuo haasteita matkailun kestävyydelle. Alueiden yhteiskehittäminen yhteisistä kohderyhmien tarpeista käsin laajentaa luontevasti matkailijoiden liikkumista (reitit, kalastus jne.) Vastuullisen matkailun kehittämiseen kiinnitetään kaikissa hankkeen toimenpiteissä erityishuomiota.

Hankkeen tuloksena asiakaspolkujen kokonaisvaltainen digitalisointi kehittyä eri tavoin. Tällä tavoin löydettävyyden/ostettavuus/myynnillisyyden ja markkinoinnillisuus parantuu omatoimisten ja yksilömatkaileijoiden keskuudessa. Markkinoinnillisuus parantuu matkailun pääsivujen kehittämisellä molempien alueiden kannalta. Esteettömän matkailun osalta luodaan perustaa kehittämiselle. Myös vaellus- ja kalastusreittien osalta luodaan perustaa jatkokehittämiselle. Kalastusmatkailun konkreettiset mahdollisuudet kehittyvät ja asiakaskokemus paranee palvelua, vieraanvaraisuutta ja englannin kielen osaamisen lisäämisellä.

☒ Hankkeen toiminta kohdistuu yhden maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta kohdistuu usean maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta on valtakunnallista
Maakunnat Kainuu		
Seutukunnat Kehys-Kainuun		
Kunnat Kuhmo, Suomussalmi		

Lisätietoja hakemuksesta

Hankkeen konkreettiset tulostavoitteet työpaketeittain ovat (mitä hankkeen päätyttyä on valmiina):

Työpaketin 1 tulokset, digitaalisuus:

- On selvitetty valtakunnalliset käytössä olevat digipohjaiset reittisovellukset.
- On tehty aineistoa, jonka avulla voidaan tuoda matkailupalvelut virtuaalisesti esille eli teksti-, kuva-, audio- ja videosisältöjen luominen.
- Sotahistorian osalta on tuotu esille kunnissa olevat sotahistoriakohteet ja muistomerkit yhtenäisellä hankkeessa valitulla selainpohjaisella alustalla.
- On luotu yhteneväinen tietokanta esim. kuntien sivuille sotahistoriakohteista.
- Aineisto on liitetty osaksi yhtenäistä matkailualueen selainpohjaista digikarttaa.
- Markkinointisuunnitelma on luotu.
- On uudistettu alueellisia matkailun laskeutumissivuja (esim. visitsuomussalmi.fi; visitkuhmo.fi).
- On järjestetty työpajat, joissa käydään läpi esimerkkejä kansainvälisiä ja kotimaisia matkailijoita palvelevien verkkosivujen ja-kauppojen rakentamisesta.
- On selvitetty automaattisten, kansainvälisiä ja kotimaisia matkailijoita palvelevien varaus- ja maksujärjestelmien

Hankkeen nimi: Elinvoimaa matkailusta - Kuhmo Suomussalmi

käyttöönottoa.

- On toteutettu sähköisen markkinointiviestinnän toimenpiteitä.

Työpakedin 2 tulokset, esteettömyys

- Kuhmo ja Suomussalmi ovat esillä esteettömän matkailun edistäjinä.
- Molemmissa on tehty esteettömien reittien kartoitukset
- On tunnistettu esteettömät reitit ja niiden kehittämisen kohteet.
- On selvitetty nykytilanne vaellus- ja retkeilyreittien osalta sekä mahdollisuus reittien sertifoimiselle esteettömiksi reiteiksi tai pyöräilyreiteiksi.
- On toteutettu sähköisen markkinointiviestinnän toimenpiteitä.
- On tuotettu yhteinen kohteiden esteettömien reittien sesite (su/engl/saksa).

Työpakedin 3 tulokset, vaellus- ja kulttuurireitit

- Hanke on tukenut molempien kuntien osalta Agenda 2030 tavoitteita.
- Hankkeessa on kartoitettu alueen vaellus- ja retkeilyreitit.
- Reiteistä on laadittu kehittämissuunnitelmat. Kehittämisen keskiössä ovat esteettömien reittien sekä maastopyöräilyreittien kartoittaminen ja tunnistaminen.
- Markkinointiviestinnässä on nostettu esille 4 reittiä (2+2). Ne on esitelty valtakunnallisessa mobiilipalvelu alustassa.
- Jäsenhakemukset on tehty eurooppalaiseen kulttuurireittiin, association of Significant Cemeteries in Europe (ASCE).
- On toteutettu sähköisen markkinointiviestinnän toimenpiteitä.

Työpakedin 4 tulokset, kalastusmatkailun kehittäminen

- Hankkeessa on tuotettu teksti-, kuva- ja videomarkkinointimateriaalia kalallakainuussa.fi alustalle.
- Kohde-esittelyt on tuotettu suomi, englanti, saksa.
- On luotu suora linkitys lupia myyville sivuille.
- Kohteet on nostettu esille kuntien omille www sivuilla.
- On tuotettu kalallakainuussa.fi alustalle karttaselaimeen lupatieto 10 tärkeimpään/kunta alueen vesistöön.
- On selvitetty mahdollisuus yhden luvan mallille valtion (mahdollisesti myös muiden maanomistajien) erityiskohteissa Kuhmo + Suomussalmi.
- On toteutettu sähköisen markkinointiviestinnän toimenpiteitä.
- On tuotettu yhteinen kohteiden kalastusesite, 10/alue (su/engl/saksa).

Työpakedin 5 tulokset, Asiakasosaamisen kehittäminen

- On järjestetty työpajat yrityksille ja kunnan työntekijöille aiheina vieraanvaraisuus ja palvelu sekä englannin kieli.
- On toteutettu vastavuoroiset yritysvierailut molemmissa kunnissa.
- On tehty benchmarking -vierailu naapurikuntaan ja opeteltu antamaan ja vastaanottamaan palautetta.
- Molemmissa kunnissa on järjestetty mystery shoppaajia testaamaan yritysten matkailutuotteita.
- On toteutettu sähköisen markkinointiviestinnän toimenpiteitä.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen nimi: Elinvoimaa matkailusta - Kuhmo Suomussalmi

Kustannukset	Yhteensä €
1 Palkkakustannukset	139 330
2 Ostopalvelut	187 338
3 Kone- ja laiteinvestoinnit	0
4 Rakennukset ja maa-alueet	0
5 Muut kustannukset	0
6 Flat rate	33 442
Kustannukset yhteensä	360 110
7 Tulot	0
Nettokustannukset yhteensä	360 110

Rahoitus	Yhteensä €	Osuus nettokustannuksista (%)
1 Haettava EAKR- ja valtion rahoitus	252 076	70,00
2 Kuntien rahoitus	108 034	30,00
3 Muu julkinen rahoitus	0	0,00
4 Yksityinen rahoitus	0	0,00
Rahoitus yhteensä	360 110	100,00

Kustannusarvio yhteensä	360 110
--------------------------------	----------------

Rahoitussuunnitelma yhteensä	360 110
-------------------------------------	----------------

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hankkeen avulla tuotteet ja palvelut erityisesti luontoon liittyvät ovat paremmin löydettävissä. Lisäksi palvelun ja vieraanvaraisuuden kehittämisen kannalta alueiden kulttuureissa huomioidaan kuinka paljon alueen ihmiset, yritysten johto ja henkilöstö voivat omalla toiminnallaan vaikuttaa asiakkaiden/vieraiden tyytyväisyyteen ja siihen, että vieraat toimivat alueiden markkinoinnin promoottoreina, kun heidän kokemuksensa ovat myönteisiä. Lisäksi uutuusarvona on se, että kohderyhmävalinta on esteetön matkailija ja tälle kohderyhmälle tehdään perustavia töitä luontokokemuksen mahdollistamiseksi.

Elinvoimaa matkailusta – Kuhmo Suomussalmi –hankkeen päätoteuttaja on Kuhmon kaupunki ja osatoteuttaja Suomussalmen kunta. Hanke kokoaa yhteen kaksi kuntaa tekemään matkailun kehittämistä toimenpiteillä, jotka edesauttavat lisäämään alueen matkailuyrittäjien kilpailukykyä. Hankealueen matkailualueet ovat lähtökohdiltaan ja toiminnallisesti erilaisia, jota hankkeessa halutaan tukea. Alueita halutaan kehittää niiden omista lähtökohdista käsin ja tukea molempien omaa kasvua. Pääpaino hankkeen yhteisissä toimenpiteissä on digitaalisuuden, esteettömyyden ja erilaisten reittien sekä kalastusmatkailun kehittämisessä ja ostettavuuden kehittämisessä, jotka tukevat myös ympärivuotisen matkailun kehittämistä. Erityishuomiota kiinnitetään siihen, että alue kokonaisuudessaan kehittyvät siten, että se tunnetaan paitsi luonnostaan myös laadukkaasta vieraanvaraisuudesta, asiakaspalvelustaan ja kestävästä kehityksen huomioivista toimintatavoistaan. Lisäksi vastataan tarpeeseen digitaalisuuden moninaisesta kehittämisestä erityisesti löydettävyyden näkökulmasta.

Hankkeen tuloksena alueen tunnettuus ja vetovoima, osana Arctic Lakeland matkailualueetta kasvaa pidemmällä aikajänteellä, matkailutulo kasvaa 1-2 % vuodessa ja matkailusesongit pidentyvät, kun luontoreittejä saadaan monipuolistettua ja kalastuskohteita esille markkinoinnissa. Alueen matkailupalvelut ovat paremmin löydettävissä ja ostettavissa sähköisissä myyntikanavissa ja virtuaalisen materiaalin myötä alueet erottuvat paremmin kilpailijoista. Lisäksi kansainvälisenä trendinä olevaa sotamatkailun historiallisten kohteiden löydettävyyttä kehitetään. Näiden avulla synnytetään myös uutta liiketoimintaa matkailutoimialalle.

Hanke on valmisteltu yhteistyössä Kuhmon ja Suomussalmen alueen toimijoiden kanssa. Hanke integroituu muihin jo toteutettuihin tai meneillään oleviin hankkeisiin.

Rahoittajan esitys

Rahoittajan esitys
☒ Hakemus esitetään hyväksyttäväksi ☐ Hakemus esitetään hylättäväksi

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hanke tukee Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman 2019-2020 toimintalinjaa 5: Positiivinen maakuntakuva. Kainuun maakuntakuvatutkimuksen (2017) mukaan Kainuu on erityisen vetovoimainen

Hankkeen nimi: Elinvoimaa matkailusta - Kuhmo Suomussalmi

matkailukohteena ja

loma-asuntojen sijoituskohteena. Mitä paremmin Kainuuta tunnetaan sitä myönteisempi kuva Kainuusta on. Suurin osa alueella kävijöistä on matkailijoita ja matkailu luo positiivisia kokemuksia alueesta. Matkailijamääriä lisäämällä ja matkailuelinkeinoa vahvistamalla samalla lujitetaan myönteistä kuvaa Kainuusta ja lisätään Kainuun vetovoimaa myös työskentely- ja asumisalueena. Yleistavoitteena on, että Kainuun positiivinen maakuntakuva ja vetovoima vahvistuvat ja tuovat lisää asukkaita, matkailijoita ja investointeja Kainuuseen.

Hanke on Suomen rakennerahasto-ohjelman mukainen ja sijoittuu toimintalinjalle 1. Pk-yritystoiminnan kilpailukyky ja erityistavoitteeseen 1.1. Uuden liiketoiminnan luominen.